

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIA-1192/11-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola, Praha 10, Olešská 18/2222
Sídlo:	Olešská 18/2222, 100 00 Praha 10 - Strašnice
IČO:	47 611 073
Identifikátor:	600 041 085
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Marií Trebulovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Městská část Praha 10, Vršovická 68/1429, 101 38 Praha10 - Vršovice
Místo inspekční činnosti:	Olešská 18/2222, Praha 10 - Strašnice
Termín inspekční činnosti:	4. – 7. října 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce (dále školský zákon).

Aktuální stav školy

Příspěvková organizace vykonává činnost základní školy a školní družiny v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Dlouhodobě je fakultní školou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a je členem asociace LINGUAE. K termínu inspekce se v 15 třídách vzdělávalo 303 žáků, kteří se učí podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *S chutí do školy* (dále ŠVP). Škola se profiluje výukou cizích jazyků od 1. ročníku, vzděláváním 69 žáků-cizinců a rozšířeným vyučováním tělesné výchovy. Dále se věnuje 33 žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Vyučování zajišťuje 25 pedagogů, z nichž 5 je bez odborné kvalifikace (2 si doplňují vzdělání vysokoškolským studiem), a 1 asistentka pedagoga.

Škola je pavilónová, v jednom z nich je v pronájmu mateřská škola Kryštof. Postupně se zlepšují materiální předpoklady vzdělávání. V minulých třech letech se vedení školy

zaměřilo na modernizaci odborných učeben, pořízení nového žákovského nábytku do většiny tříd, vybavení ICT technikou – nová PC učebna. Vzdělávání podporuje využívání 7 interaktivních tabulí a 10 dataprojektorů. Za finanční spoluúčasti zřizovatele i z vlastních prostředků management provedl rekonstrukci sociálního zařízení, výměnu oken (kromě budovy tělocvičen a prostor školní družiny).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola poskytuje všeobecné vzdělání s akcentací rozvoje žáků v jazykové oblasti a v tělesné výchově. V souladu s ním je vhodně využita i disponibilní časová dotace v ŠVP. Širokou nabídku volitelných předmětů (např. *Německý jazyk, Francouzský jazyk, Ruský jazyk, Český jazyk pro cizince, Seminář českého jazyka, Sportovní výchova*) doplňuje zájmová činnost orientovaná např. na sportovní všestrannost, judo, keramiku, kurz anglické konverzace, francouzský jazyk. Žáci se účastní též různých třídních i ročníkových projektů podporujících komunikaci zejména v cizích jazycích (*Den evropských jazyků, Ukaž, co umíš, Den tolerance a přátelství mezi národy světa*). Škola se zapojuje do projektu *Zdravé zuby* zaměřeného na zdravý životní styl.

Žáci na prvním stupni byli při výuce většinou aktivní, samostatní, s dovednostmi spolupracovat a aplikovat nabyté vědomosti. Činnosti učení, názorná výuka, pozorování, využití interaktivní tabule i mezipředmětové souvislosti působily motivačně a zároveň posilovaly u žáků klíčové kompetence. Pozitivem bylo upevňování základů finanční gramotnosti. Atmosféra ve třídách byla vstřícná a přátelská, žáci se snažili o vzájemnou pomoc.

Žáci na druhém stupni ve vzdělávací oblasti (český jazyk a literatura a cizí jazyky) pracovali společně, samostatně, ve dvojicích, občas skupinově. Kompetence k učení, řešení problémů, komunikativní a sociální si prohlubovali v interakci s učitelem, někdy v komunitním kruhu a při hrách. Vyhledávali a propojovali mezipředmětové souvislosti, využívali své zkušenosti a vědomosti, aktivně diskutovali k danému tématu. K jejich motivaci přispívaly práce s textem, vyhledávání informací, práce s chybou a někdy vhodně začleněné názorné pomůcky. Přínosem bylo upevňování učiva prostřednictvím interaktivní tabule. V některých hodinách však rutinně střídali činnosti dle zadání vyučujícího nebo vykonávali úkoly bez zpětné vazby. Občasný individuální přístup učitelů včetně asistentky pedagoga dával prostor k aktivitě i žákům se ŠVP. Žáci-cizinci se do výuky zapojovali dle svých možností a schopností, k dispozici měli slovníky a pomůcky, které jim umožňovaly většinou úspěšné plnění uložené práce. K rozvoji čtenářství žáci využívají žákovskou knihovnu, účastní se literárních soutěží mladých talentů, čtení s rodiči v 1. ročníku, nacvičují divadelní představení.

Škola sleduje a projednává úspěšnost žáků při jednáních pedagogické rady. Analýza záznamů z pedagogických rad a školní matriky ukázala až na výjimky optimální klasifikaci na prvním stupni. Odlišné a v některých předmětech až rizikové jsou výsledky hodnocení na druhém stupni. Na konci loňského školního roku se objevily dostatečné a nedostatečné z výchovných předmětů (ekologická výchova, občanská výchova) a volitelných předmětů. U žáků-cizinců došlo při přechodu z 5. do 6. ročníku ke zhoršení v naukových předmětech. Analýza udělování výchovných opatření ukázala velkou nevyváženost mezi kázeňskými opatřeními a pochvalami v neprospěch pochval. Tato represivní tendence není motivační a neslouží k posílení pozitivních vzorců chování žáků. Za zmínku stojí i vysoký počet omluvených hodin v 9. ročníku, kde průměr na žáka je 139 hodin. Škola přistoupila k pravidelnému testování SCIO. Výsledky v 5. ročníku se v hlavních naukových předmětech pohybují v pásmu nadprůměru oproti 9. ročníku, kde je úroveň průměrná až

podprůměrná. Vedení školy podporuje rozvoj cizích jazyků organizováním žákovských studijních a poznávacích pobytů ve Velké Británii a Francii. Žáci jsou také v pravidelném kontaktu s německou školou. Dopisování a společné projekty probíhají v anglickém jazyce. Důležité jsou i jejich úspěchy ve sportovních, uměleckých a vědomostních soutěžích na úrovni obvodních a krajských kol. Během školního roku 2010/2011 se jednotlivci připravovali v kurzu anglického jazyka k vykonání standardizované jazykové zkoušky. Dle sdělení ředitelky školy získali tři žáci certifikáty o absolvování zkoušky PET. Poradenské služby zajišťují 2 výchovné poradkyně. V působnosti výchovné poradkyně, která byla do funkce jmenována v letošním školním roce, je péče o 22 žáků s vývojovou poruchou učení, 5 žáků s různým druhem postižení a 6 s poruchou chování, 1 z nich se vzdělává podle individuálního vzdělávacího plánu (dále IVP) s asistentkou pedagoga. V současnosti si oblast poradenské činnosti monitoruje. V předcházejícím období výchovná poradkyně předávala informace třídním učitelům a shromažďovala materiály žáků se SVP. Kontrolou dokumentace bylo zjištěno, že vedení podkladů o těchto žácích nebylo systematické, část z nich nemá aktualizovaná platná odborná vyšetření z pedagogicko-psychologické poradny, některým bylo doporučeno vyhotovení IVP. Škola je však nevypracovala a ani nedoložila, že zákonný zástupce nežádal jejich vytvoření (u 2 žáků). V letošním školním roce je třeba vytvořit IVP u jedné žákyně, ale škola tento požadavek zatím nerespektovala.

Pozitivem pro činnost se žáky se SVP je intenzivní spolupráce s psycholožkou z pedagogicko-psychologické poradny, která sleduje vybrané žáky ve výuce. Následně projednává záležitosti s výchovnou poradkyní, popř. navrhuje další postupy. Dále probíhá projekt *Podpora inkluze*, kdy speciální pedagožka provádí nápravu poruch se žáky mimo výuku. Pomáhá jim při reedukaci a stimulaci perцепčních a kognitivních funkcí. Podporou pro zvýšení jejich úspěšnosti je i pravidelná činnost logopedky. Vzhledem k termínu inspekční činnosti, nedostatku písemných podkladů i záznamů v žákovských knížkách nebyla provedena analýza této dokumentace. Škola se věnuje výuce žáků-cizinců, kteří jsou rozděleni do výkonnostních skupin podle úrovně jazykových dovedností. Jejich postupné zapojení do vzdělávání i běžného života podpořila i realizace projektu *Šance zvládnout český jazyk pro děti cizinců*, financovaný z Evropského sociálního fondu, MHMP a státním rozpočtem.

Druhá výchovná poradkyně se zabývá výchovnými a vzdělávacími záležitostmi žáků a zajišťuje oblast volby povolání. Obě spolupracují především s rodiči, s pedagogicko-psychologickou poradnou, sociálním odborem při městské části.

Záměrem *minimálního preventivního programu* je vytváření přátelského klimatu ve škole, minimalizace projevů šikany, zlepšení motivace žáků a podpora pozitivních vzájemných vztahů. K tomu přispívají osvědčené školní i třídní akce a zařazování témat prevence do jednotlivých předmětů. Školní metodička prevence koordinuje předávání informací, využívá nabídek Městské policie, která připravuje programy pro žáky zaměřené např. na mimořádné události, bezpečné chování popř. sebeobranu. Klima školního prostředí je přátelské, žáci jsou slušní a vstřícní. Jsou také pravidelně poučováni o možném ohrožení zdraví. S tím koresponduje i snižující se počet úrazů v posledním školním roce, kdy ředitelka školy přijala radikální opatření.

Výchovná poradkyně i školní metodička prevence vypracovaly zprávy o svých činnostech, zhodnotily je a částečně nastínily opatření do následujícího období.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Ředitelka splňuje stanovené předpoklady pro výkon funkce, kterou vykonává na základě jmenování od školního roku 2006/2007. Kvalitu řízení školy snižují nedostatky v oblastech vnitřní kontroly a vlastního hodnocení školy, které není východiskem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy ani jedním z podkladů pro hodnocení ČŠI.

V dokumentaci školy jsou následující nedostatky:

- ve školní matrice chybí u některých žáků zápisy údajů o jejich zdravotním postižení, včetně druhu postižení; případně zápisy o zdravotním znevýhodnění žáků,
- v ŠVP je zapotřebí doplnit kapitolu *Učební osnovy* o konkretizaci námětů a činností u průřezových témat,
- ve vlastním hodnocení školy (respektive v evaluaci školy za školní rok 2009/2010) chybí hodnocení řízení školy, kvality personální práce a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků včetně návrhů příslušných opatření a účinnost opatření obsažených v předchozím vlastním hodnocení,
- v třídních knihách chybí průkazné záznamy o probraném učivu (zápisy průřezových témat),
- školní řád neobsahuje všechna práva žáků a jejich zákonných zástupců a některá pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků,
- záznamy z pedagogických rad nedokládají projednávání všech zásadních pedagogických dokumentů a opatření týkající se vzdělávací činnosti.

Ostatní dokumentace (rozhodnutí ředitelky školy o právech a povinnostech v oblasti státní správy, výroční zprávy o činnosti školy, rozvrh vyučovacích hodin, kniha úrazů) je v souladu s právními předpisy.

Dle vyjádření ředitelky školy byl předložen školské radě ke schválení *školní řád*. Předložená dokumentace (zápisy z jednání školské rady) toto nedokládá.

Ve stabilizovaném pedagogickém sboru převažují zkušení vyučující, začínající učitelé mají své garanty. Ředitelka sleduje personální rizika a přijímá následná opatření. Výchovné poradkyně nesplňují kvalifikační předpoklady, jedna z nich si v současné době doplňuje vzdělání. Další vzdělávání pedagogických pracovníků v minulém školním roce bylo zaměřeno na zvýšení efektivity vzdělávání (metodické semináře, využití interaktivní tabule, akce k ŠVP, inkluzivní vzdělávání apod.) a specifické strategie výuky žáků-cizinců. Je však zapotřebí zintenzivnit vzdělávání učitelů v oblasti práce se žáky se ŠVP.

Učitelky se snažily do vzdělávání implementovat účinné edukační postupy. K nejvíce využívaným patřily rozhovor, práce s učebnicemi, učebními texty, slepými mapami, činnosti ve dvojicích i skupinách. Konkrétnější zacílení výuky a přesný a efektivní výběr forem a metod by v některých případech vzdělávání okleštil od nadbytečných až zahlcujících činností. V minimální míře se využívá individualizace a diferenciací výuky a žáci nejsou vedeni k sebehodnocení. Metodické a didaktické nedostatky a chyby pramenily z nezkušenosti začínající učitelky.

Na vyšším stupni většina vyučujících zvolila frontální způsob výuky se střídáním různých činností. Zařazovali práci více ve dvojicích než ve skupinách, ale i ta nebyla vždy efektivní. Učitelé dokázali žáky zaujmout rozhovorem, výkladem, prací s texty i zařazováním poslechu a mluvních aktivit. Učivo prezentovali obsahově správně, zařazovali problémové situace, mezipředmětové vztahy, využívali zkušeností žáků. V tomto způsobu vzdělávání pedagogové podporovali zejména kompetence k učení, řešení problému, méně komunikativní a sociální. Efektivitu vzdělávání podporovali názorností výuky, využitím interaktivní tabule, prací s informacemi a slovníky. Žákům-cizincům, kteří se velice dobře

zapojují do vzdělávání, pomáhali individuálně. Diferenciace učiva pro žáky se SVP nebyla zaznamenána. Učitelé průběžně žáky motivovali a hodnotili, minimálně je vedli k sebehodnocení, vůbec ke vzájemnému hodnocení. Některé nedostatky (např. přetěžování žáků náročným učivem, nevhodné časové rozvržení některých aktivit), vycházely z malé pedagogické praxe vyučujícího. V jedné hodině se objevily didaktické chyby i u zkušené učitelky. V závěru vyučovacích jednotek většinou pedagogové zhodnotili průběh vzdělávání, ocenili i jednotlivce.

Škola rozvíjí partnerské vztahy se zřizovatelem, který podporuje finančními dotacemi např. vybavenost školy i výuku anglického jazyka v 1. a 2. ročnících. Školská rada napomáhá řešit aktuální problémy. Důležitým partnerem jsou rodiče, kteří se podílejí na organizaci společných akcí (vánoční a letní setkání), poskytují doprovod při školních akcích či výletech. Svými návrhy a nápady se do činnosti školy zapojuje i školní parlament. Přínosné jsou i kontakty se sdružením Meta pro otázku vzdělávání cizinců.

Celkové hodnocení školy

- *Činnost příspěvkové organizace je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.*
- *Výchovné a vzdělávací strategie přispívají zejména k rozvoji kompetencí k řešení problémů a k učení, méně ke komunikativním a sociálním. Někteří učitelé úspěšně využívají činnosti a kooperativní metody, zejména na prvním stupni a v oboru cizí jazyky. K zefektivnění může dojít častějším uplatněním vnitřní diferenciace a individualizace výuky, sebehodnocením i vzájemným hodnocením žáků. Je zapotřebí dodržovat některé didaktické zásady ke zvýšení účinnosti pedagogického procesu.*
- *Poradenské služby jsou funkční s riziky v práci se žáky se SVP v průběhu vzdělávání. Pro zohlednění jejich individuálních vzdělávacích potřeb je nutné respektovat ve výuce odborná doporučení poradenských zařízení.*
- *Klima školy je vstřícné, podporuje zdravý vývoj žáků. Realizované preventivní strategie včetně působení školního parlamentu pozitivně ovlivňují rozvoj osobnosti žáků. Kooperace s důležitými partnery je navazována v zájmu rozvoje činností, velmi dobře je využívána spolupráce s rodiči.*
- *Práce s výsledky vzdělávání žáků jsou průměrné. Určitým rizikem je jejich neúspěšnost při přechodu z nižšího na vyšší stupeň vzdělávání i jejich sankcionování v podobě čtených kázeňských opatření.*
- *Ředitelka splňuje předpoklady pro výkon řídicí funkce. Personální podmínky jsou na standardní úrovni, další vzdělávání pedagogických pracovníků je vedením školy podporováno a je nastaveno podle potřeb školy. Je třeba zefektivnit činnost především v oblasti práce se žáky se SVP a žáky-cizinci se zřetelem k výsledkům vzdělávání. Určitá rizika v řízení školy vyplývají z nedůsledné kontrolní činnosti a formálního přístupu k vlastnímu hodnocení školy.*

Byly zjištěny tyto nedostatky, které je nutno odstranit:

- *při vzdělávání žáků se SVP škola musí respektovat § 16 odst. 6 školského zákona,*
- *školní matrika musí obsahovat všechny údaje o žákovi v souladu s § 28 odst. 2 školského zákona,*

- ŠVP musí být v souladu s RVP ZV dle § 5 odst. 1 školského zákona,
- vlastní hodnocení školy musí být vždy zaměřeno na účinnost opatření obsažených v předchozím vlastním hodnocení dle § 8 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů a musí obsahovat hodnocení hlavních oblastí dle § 8 odst. 2 téže vyhlášky,
- třídní knihy musí obsahovat průkazné údaje o poskytovaném vzdělávání a jeho průběhu v souladu s § 28 odst. 1 písm. f) školského zákona,
- školní řád musí obsahovat všechna práva žáků a zákonných zástupců žáků v souladu s § 30 odst. 1 písm. a) školského zákona a s odkazem na ustanovení § 21 odst. 1 téhož zákona, dále všechna pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání dle § 14 odst. 1 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky,
- záznamy z pedagogických rad musí dokládat, že ředitelka důsledně projednává všechny zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti podle § 164 odst. 2 školského zákona.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 14 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, které se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 26. října 2011

(razítko)

Mgr. Jana Pocová, školní inspektorka

J. Pocová, v. r.

Mgr. Marie Poesová, školní inspektorka

M. Poesová, v. r.

Mgr. Boris Tvarůžek, školní inspektor

B. Tvarůžek, v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne 31. 10. 2011

(razítko)

Mgr. Marie Trebulová, ředitelka školy

M. Trebulová, v. r.

Připomínky ředitelky školy

Datum: --

Připomínky nebyly podány.